

PAVLI PRINCIPIS DE
LA SCALA ET HVN, MARCHIONIS
VERONAE, &c. DOMINI CREVTZBURGI BO-
russiae, Locis communis THEOLOGICI, siue pro Ecclesia Rhomana
eiusque autoritate atq; religione, aduersus vesaniam Neopisto-
rum, iuxta artificium Alphabetarie reuolu-
tionis, Oratio:

CENSVR AE AC IVDICIO MVLTORVM TAM IN
Colonensi amplissima vrbe, quam in alijs id genus varijs locis,
Catholicorum & doctissimorum virorum exhibita, &
ab eis lecta, inquisita, recognita, & ad
Apostolicam limam reducta,
atq; approbata.

Quam olim coram Pont. Opt. Max. eiusdemq; Senatu atq; Cardinalium Collegio
amplissimo, nec non vniuerlo ceteru antistitum suspiciendissimo Rhomae, in ipsa le-
gatione, si per aduersariorum fraudes licuisset, recitare debebat, & nuper adiecta
causa fraudis, in modum supplicis libelli sive sanctitati transmisit: quaué Illustrissimus
Princeps Albertus senior, Marchio Brandenburgensis, primus dux Borussiae, &c. heresi
Neopistica per annos quadraginta intricatus, se extricauit, & ad Rhomanæ ac
Catholice Ecclesiæ doctrinam & obedientiam redijt: qua deniq; ea
qua decet orationem breuitate, validissime vniuersa
illorum doctrina confutatur ac diluitur,
& funditus euertitur atq;
corruit.

COLONIAE
Ex officina Theodori Graminæi.
ANNO M. D. LXXI.

INDEX LOCORVM COMMVNIVM.

1 De ecclesia & eius autoritate.
fol.	1. & 6.	32 De Cœlibatu.	91.
2 De scriptura canonica.	15.	33 De extrema vñctione.	94.
3 De Cardinalib. & Legatis.	19.	34 De humanis cōstitutionib.	94.
4 De Concilijs.	23.	35 De Charæctere.	97.
5 De immunitate ecclesiastica.	27.	36 De Exorcismis.	98.
6 De primatu Petri.	28.	37 De Excommunicatione.	99.
7 De Pallio & annatis.	31.	38 De Necandis hæreticis.	100.
8 De decimis.	37.	39 Cum hæreticis non esse dispu-
tandum.	102.
9 De Ecclesijs ædificandis.	38.	40 De bello in Turcos.	104.
10 De oratione.	39.	41 Neopistos esse hæreticos.	107.
11 De Ieiunio.	40.	42 Lutheri soboles & pgenies.	108.
12 De fide, & operibus.	42.	43 Scaligerum nil hæretici scri-
psisse.	117.
13 Delibertate arbitrij.	43.	44 Quorum sit deficere.	119.
14 De parvularū Baptismo.	46.	45 Quid verè Catho. eccles.	120.
15 De Confirmatione.	58.	46 Quid agendum in grauescen-
te hæresi.	120.
16 De Ordine.	59.	47 Nasi obiecta diluuntur.	123.
17 De Confessione.	60.	48 De Perduellionatu.	124.
18 De Satisfactione.	61.	49 Maiori editi Ducis Borussiæ
argumentum.	125.
19. De Indulgencij.	62.	50 Innocentia Scaligeri literis
principis detegitur.	126.
20 De Eucharistiæ altera specie.
fol.	63.	51 Perfidiam Brutonorum Prin-
ceps patefacit.	127.
21 De vero corpore in Euchari-
stia.	67.	52 Auicinij obiecta diluuntur.	127.
22 De Transsubstantiatione.	69.	53 Obiectum de calumnijs in Cœ-
farem diluitur.	129.
23 De Missæ sacrificio.	70.	54 Quomodo Scaligero apud E-
lectores successerit.	133.
24 De Purgatorio.	74.	55 De Spiritu familiari.	134.
25. De oblatione Missæ pro pec-
catis, &	77	56 Exaggeratur vesania aduersa-
riorum.	136.
26 Applicatione eiusdem pro de-
functis.	codem	57 Imploratur Pont. Opt. Max.
& Cardinalium suffragium.
fol.	codem.
27 Pro viuis viuorumq; successi-
bus.	77.	58 Epistola censoria.	143.
28 De Invocatione sanctorū.	78.		
29 De Sanctis an audiant nosque
sciant.	80.		
30 De Imaginibus.	81.		
31 De Matrimonio.	83.		

REVERENDO IN CHRI-
STO PATRI, DOMINO HENRICO
A MVLHEM, ABBATI S. PANTALEONIS
Colonię Seniori, amico optimo, Paulus
Scaliger S. P. D.

VANTVM BELLO, PRAESERTIM CI-
vili, Ecclesia Dei vndiq; ardeat, & quam
malis vexetur omnibus, nemo ignorare
potest, qui horribiles horum temporum
tumultus considerauerit, Reuerende ac
eximia pietate ornatissime Abbas. Ne-
que verò ullum aliud remedium vide-
tur publicarum calamitatum fore, quam ut se nostri homines
ad veram veteremq; religionem conuertant, que vel una incen-
dens animos amore ac studio veritatis, exuscitat intellectum
ad pietatem & optimarum rerum admirationem, ac efficit vi-
ros bonos, pios, moderatos, & veritatis amantes, ac remotos ab
ijs, quietiam à multis annis bellum veritati & rectae doctrinæ
indixerunt, & in homines religiosos horibilem crudelitatem
exercent, & præcipue publicas discordias alunt aq; inflam-
mant. Hoc mihi prudenter & Reuerendus & amplissimus
dominus, & amicus noster D. Reinerus à Bucholtz, Abbas &
princeps Corbeiensis, & tu nuper in causa monastica prospe-
xisse & consuluisse visi es̄tis: quam cùm etiam Archiepiscopis
Electoribus & Dominis nostris clementissimis, his diebus, eo
quo potui studio ac diligētia tuo præsidio explicuisse, ne ipsis
quidem displicuisse animaduerti. Quamobrem profecto uterq;
vestrum & diligendus ab omnibus bonis, & susciendus ac
venerandus venit. Tu verò eomaxime obseruandus existis,

* 2 quod

PAVL I PRINCIPIS DE LA SCALA ET HVN, MARCHIONIS VERONAE, &c.

DOMINI CREVTZBVRGI BORVSSIAE, PRO
Ecclesia Rhomana eiusq; autoritate atq; religione,
aduersus Vesaniam Neopistorum, iuxta arti-
ficium Alphabetarię reuolutionis,

ORATIO.

Quam olim coram Pont. Opt. Max. eiusdemq; Senatu atq; Cardinalium Col-
legio amplissimo, nec non uniuerso cœtu antistitutum suspiciendissimo Rho-
me, in ipsa legatione, si per aduersariorum fraudes licuisset, recitare debe-
bat, & nuper adiecta causa fraudis, in modum supplicis libelli sue sancti-
tati transmisit: quare Illusterrimus Princeps Albertus senior, Marchus
Brandenburgensis, primus dux Borussie, heresi Neopisticā per annos qua-
draginta invicatus, se extricauit, & ad Rhomane ac Catholice Ecclesie
doctrinam & obedientiam rediit: quaenamq; ea qua decet orationem breui-
tate, validissimè uniuersa illorum doctrina confutatur ac diluitur, & fun-
datis exerentur arg, corrunt.

VM multa diuinitus, Pont. Opt. Max. collegium Cardina-
lium, & senatus amplissime, à maioribus nostris inuen-
ta, atque instituta sunt, tum nihil præclarius, quam quod
Pontificem, amplissimumq; collegium Rhomanum, &
religioni Dei immortalis, & summa Reip. præesse volue-
rint: ut Cæsar Remp. benè gerendo, Pontifices religionē Officium Pont.
sapienter interpretando Remp. conseruarent. Quod si villo tempore ma^o Cæsar. Po^lcestas Ec-
cna causa in sacerdotum Ecclesie Rhomanæ iudicio ac potestate ver-
sata est, hæc profectò tanta est, vt omnis Reip. dignitas, omnium Chri- clestie Rho-
stianorum salus, vita, libertas, aræ, foci, penates, bona, fortunæ, domici manæ.
lia, vesteræ sapientiæ, fidei, potestatiq; commissa, creditaq; esse videatur.
Vobis tandem, posteaquam satishactenus omnibus meis scriptis ostendiderim, tum rationes periculi, tam Ecclesie quam Imperij Rhomani, tu Quid in Eccle-
immanissimi Neopistorum sceleris atrocitatem, constituendum est, v-
trum posthac a menteis ac perditos magistratus improborum ac scelera-
torum hominum præsidio nudare, an etiam Dei immortalis religione
armare malitis. Nam si illa labes, ac flamma Reip. Christianæ, suum il-
lum pestiferum & funestum ducem Lutherum, Calviniū, & reliquas id
genus illecebras Neopistorum, quas æquitate humana tueri non potest,
diuina religione etiam in Sarmatia & alijs Catholicorum illibatis ad-
huc locis defendere porrexerit, aliae Ceremoniæ nobis erunt, alij antisti-
tes Dei immortalis, alij interpretes religionis requiriendi. Sin autem ve-
stra